

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre .. 12 kor.
 Fél évre 6 kor.
 Negyed évre .. 3 kor.
 *
 A lap szellemi részét illető
 küldemények a szerkesztő-
 nek, anyagiak a laptulajdo-
 nosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
 egy 1 hasábos petit sor 20 fill.,
 többszori hirdetésnél olcsóbb.
 Nyiltér sora 50 fillér.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél
 60 fillér.
 A hirdetések BITTERMANN
 NÁNDOR ÉS FIA könyv- és
 könyvnyomtatás fogadottnak
 el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 20 fill.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 20 fill.

Nemzeti ünnepek

— Augusztus 18. és 20. —

Két nagy ünnepe ez nemzetünknek. Mindkettő magasztos, mindkettő nemzeti, mindkettő a multnak és jelennek kegyeletét arany szálakkal fűzi a jövő reményeihez.

Kegyelet fűzi a nemzetet első királyához, Szent Istvánhoz, azon nagy alakhoz, a kit szentnek imádunk azért, mert az ő műve, hogy keresztény lett Árpád nemzetsége és mindazok, a kik e hazában éltek.

Ő kapta a magyar szent koronát, drága és semmivel föl nem mérhető klenodumát a magyar nemzetnek. Fejére tette és király lett. Nemcsak királyi jelvény a magyar szent korona, hanem keresztényi ereklye is, mert mint apostoli tette elsőnek a fejére. Ezért szent a korona, ezért lett szentté István és ezért apostoli a magyar király.

Szent István a magyar nemzet apostola, atyja, vezére, nemzeti és állami életének alkotója, kinek tündöklő emlékének egy ezredév hálakönyve ragyog.

Szent kezét, a „dicsőséges szent jobb“-ot megőrizé az Isten az enyészettől és odaállítá nemzetünk elé, mint leghivebb szimbolumát, mint századokra szóló hirnökét, a századokra szóló áldásoknak, melyekkel dusan árasztá el népét, honát a szent király.

S azért a nemzetalapító nagy király, Szent István dicsőséges emlékünnepe évéről-évre, nemzedékről-nemzedékre szálló hálás kegyelettel ünnepli meg a magyar.

S e nemzeti ünnep első szent királyunk tiszteletére, példája követésére hív fel mindannyiunkat, kik e földön élünk; kivétel nélkül mindannyiunkat. S ha talán a nyelv, melyet anyánk ajka beszélt és a vallás, melyért apáink szive hevült, megkülönböztet is egymástól: e dicső szent király tiszteletében, hazánk szeretetében korlátot közénk nem állíthat.

Mert mi a magyar haza? Ezeréves valóság! Az anyaföld: Kárpátoktól Adriáig! A mult homályában Árpád és a Hadurra esküvő vezérek, István, az alkotmányos király, a hithirdető apostol, szent koronájának hosszú sorban örökösi; a szabadságért együtt küzdő nemzetiségek; a csaták riadója; Kenyérmező és Mohács; a hősök,

kiket megölni lehetett, de legyőzni nem. Maga a szent korona, a háromszínű zászló, a cimere és benne az apostoli kettős kereszt; az alkotmány és törvény, a szabadság és a törvényes hatalom; a magyar nyelv és zenéje, iparunk, művészetünk, irodalmunk, költészetünk, szent vallásunk; szóval az elmúlt ezer év minden bubánata, vigasza, erkölce, büne, intézménye, történelme, együttvéve mind és a jövő ezer évhez fűződő minden reménység: ez a mi magyar hazánk!

Szent István dicső emléke arra int, hogy ezt a hazát kell szeretni, nem nagy szavakban, mely érzélemben olvad fel, hanem tettekben, a mely a hazafias munkásságban érvényesül, Istentől várva úgy földi, mint örök jutalmát.

Kegyelet, hűség és szeretet fűzi a nemzetet ma dicsőn uralkodó fejedelmünkhez és apostoli királyunkhoz.

A nemzeti élet hullámzásai közepett ma az alkotmányos hűség és kötelességtudat felséges példaképéhez, kinek, mint egy második Szent Istvánnak bölcs uralkodása alatt a magyar nemzet ma az európai népcsaládban eddig soha felül nem mult tekintélyes helyet foglal el.

Hódolattal és büszkességgel, igaz lelkesedéssel telten tekint fel a magyar nemzet a „legelső magyar ember“-re, a ki nemes érzületével, bámulatra méltó kötelességtudásával és épp oly kötelességteljesítésével, összes magasztos uralkodói erényeivel, tündöklő példakép lebeg a nemzet előtt!

Augusztus tizenharmadika, királyunk hetvenedik születésnapja, nemzeti ünnepe az ország minden fiának. Hetven esztendő a mindennapi ember életében is nevezetes határkö, boldogságos alkalom méltóságára annak, ki egy küzdelmes élet pályáján övének javára fáradozott.

Sokkal becsesebb ez az évforduló egy uralkodó és mindenekfelett Magyarország uralkodójának életében: szent kötelesség a tüntető szeretetnek és hódoltnak olyan megnyilatkozására, mely méltóan tolmácsolja a nemzet háláját, méltóan kifejezésre juttassa a tiszteletet a koronás fejedelem iránt, ki a sorsnak nem fukar válságai közepett is, népe javát viselte első sorban a szívében.

Ünnepelni fog a szívekben égő szeretet melege és az alattvalói tisztelet a legjobb, a legalkotmányosabb király iránt, kinek megadott, hogy népe szeretetében és boldogságában érhet születése hetvenedik évfordulójához.

Alkalmul szolgál ez az örömdetes évforduló a nemzetnek arra, hogy hűsége és törhetetlen ragaszkodása legszebb jeleivel mutassa hódolatát az uralkodó dicsőséges személye iránt, kinek nemes szívét a rázuduló rettenetes csapások csak nemesebbé tették és megszilárdították a fejedelmi esküvel fogadott nagy és nehéz kötelességek példaszerű teljesítésére.

Ezért a magyar nemzet hagyományos dinasztikus királyhűsége, a mely az elviharzott évszázadok alatt mindenkor Szent István koronájában imádták és védte alkotmányát, nemzetiségét, államiságát és szabadságát, a mi a jó öreg királyunkat, a mint a multban, úgy a jelenben is és az e kettőn épülő jövőben is, az Árpádok tiszteletreméltó trónján forró és hálás szívekből, erős karokból álló eleven és áttörhetetlen bástyafalként igaz lelkes örömmel állja körül és dicső életének, földi pályájának hetvenedik évfordulóján a mély hazafias érzület őszinte melegevel és a hódoló királyhűség, krisztálytisztaságával szívében, száll ajkról-ajkra a hagyományos, de szívből is jövő üdvözlét:

Éljen a király!

*

Ügyvédi nyugdíj. A szabad pályának az a megkülönböztető természete a többi rögöz köztö kegyelmezés foglalkozással szemben, hogy a ki rászánja magát, a kilátásba vett nagy nyereségért, gyors és könnyű vagyonszerzésért, kockára teszi a maga, családja ellátásának biztosságát, állandóságát. Ez a hazárdnak tetsző, szinte játékos kockázat a valóságban nem mutat olyan sötét képet, mint a milyennek úgy odavetöleg tetszik. Orvos, ügyvéd, mérnök, újságíró, művész, ha hozzávaló tehetsége, tanultsága, no meg okvetlenül egy kis szerencséje is van, mind szépen, tisztességesen megkeresi a munkájával azt a mindennapi kenyeret, a mire magának, családjának szüksége és joga van. Sőt mondhatni: a kereseti arányok még ma is jóval kedvezőbbek a szabad pályákon, mint a köz- vagy magántisztviselők világában. Hanem a mi a rokkantság, munkaképtelenség, elaggás és főként halál esetén a család ellátását illeti, itt az állapotok még megdöbbentően kezdetlegesek. Aránylag még a legkésebb status, az újságíróké gondoskodott legcélszerűbben a maga nyugdíjintézetével, segély-

A „BÁCSKA“ tárcája.

Nagyzás.

A nagyzási hóbort egyre terjed, —
 — Hiába irnak a lapok —
 Minden cseléd migrainbe szenved;
 S hord tizforintos kalapot.

Reményfi úr is kis leányát
 Arankára iratta be,
 Mint hogyba biz' és szük időkben
 Nem tenné meg a — Rézike.

KÉT LEVÉL.

Kedves Mariskám!
 Eljegyzésem alkalmából küldött jókívánataidat köszönöm.
 Csodálkozol kedvesem, hogy rövid négy hét alatt ilyen alapos változás jutott osztályrészemül és hamisan megjegyzed, hogy a receptet adjam át neked is.
 Kíváncsiságod kielégítéséül — mint bizalmas barát-nókhöz illik — elmondom neked az egész históriát.
 Hiszen tudod, hogy apa az idén nem akart fürdőbe engedni bennünket. Azt mondta, szórakozni itt is lehet, fürdőni detto és öneki jelenleg más kiadása van.
 Mama tán beleenyugodott volna, ha kitudná állani, hogy ellent ne mondjon mindennek; így, eleinte elég

lanyhán, később pedig apám megmásíthatlan kijelentése után, energikusan az asztalra csapott, (tudod kedvesem ez mindig batásos), hogy a poharak csörömpölve hullottak a földre és azt mondta, hogy ennek meg kell lenni (neked titokban megsugom, hogy az apa kissé elszápadt), majd kissé lecsillapulva, sirni kezdett.

— Gábor, Gábor, hát te semmit se törödsz a lányaid jövőjével, négy lányod van, mindegyike eladó számba megy már (neked megsugom, hogy 20 éves vagyok, azonban csak 18 at szabad bevallani) és te itthon lesed a kéroket, a kik nem jelentkeznek; csak nem hagyod világ csufjára lányaidat a nyakadba vétnélki?

Apa e meggyőző argumentumok dacára morgott valamit, de hát — mint rendszeren — beadta a derekát és mi, t. i. mama meg én, elutaztunk.

Első dolgunk volt persze a társaság jeunnesse d'oree-ja után érdeklődni és legnagyobb meglepédsé-
 sünkre egy jó csapat számba vehető férfit vettünk észre, kik valamennyien fényes jövőt nyújthatnak.

En rögtön kiszemeltem magamnak a fess huszár-
 badnagyot, mivel azonban megtudtuk, hogy nincs kau-
 ciónja és házasodni sincs szándéka, hát a mama szem-
 ügyre vette a többit.

Egy szerény, jóképű, zárkózott földbirtokosból né-
 zett ki a mama legtöbbit. Azt mondta, ez még egy oly
 romlatlan lelkűtűtű falusi gazda, ki nem ismeri annyira
 a világot, hogy a mi kedvességünk gyanus lehetne.

A legelső mulatság alkalmával bemutatnunk az
 egész számba vehető, jobban mondva férjeknek illő
 kompániát és megkezdttük a működésünket.

Egy pár fess gavallér mindjárt nagyon tüzesen
 kezdte az udvarlást, mama azonban figyelmeztetett, hogy

óvakodjam tőlük, mert ezek csak hirbe hoznak. Külön-
 ben is jegyeztem meg magamnak (és te is Mariskám!),
 hogy a ki udvarol, annak soh' sincs komoly szándéka.

En persze a komoly földbirtokost fölé helyeztem
 mindannyinak és összes hódítási képességem, már t. i.
 a melyek jó feleséget sejtettek, érvényre juttattam.

Mondtam, hogy imádom a pusztát, falut (brrr!)
 egyedül vágyam a zajos világot meg sem ismerni, (no
 még csak az kéne), dicsértem a szabad természet fonsé-
 ges varázsát, stb., stb., úgy, hogy reggelre már némi
 haladást konstátáltam.

Mivel a mama azonban azt mondta, hogy azért
 rezerváltan viseljem magam, hát a kézszeritását se vi-
 szonoztam, sőt úgy tettem, mintha haragudnám érte.

Kacérkodtam vele diszkrétén, de ha tndomásul
 vette az agit, akkor természetesen kikértem magamnak
 a reflektálást.

Tudod kedvesem, hogy modern kifejezéssel éljek,
 ha férjet akarsz magadnak fogni, más eszközökkel kell
 ám élned, mintha egy udvarlót biztosítasz.

A végtelékig szerény, szemérmes, alkalmazkodó —
 ezek a mai világban mindig hatnak — ha unalmas is
 maskirozni ezeket a tulajdonságokat, de a cél annál
 kecsesebb.

Az udvarló előtt cigarettázatsz, pezsgős füveket
 vágatsz a földhöz, versenyt ihatz vele, ez csak növeli
 az érdekességet, — míg egy komoly jelölt megretírel.

Ha tehát elég megfelelőnek tartasz valakit arra,
 hogy Hymen rózsaláncának a töviseit éreztesd vele, úgy
 kedvesem, fogadd meg az én tanácsom.

En tehát vertem a vasat.

Oh ha láttad volna mily melancholikusán bámulta

Csak nőket érdekelhet e szenzációs felfedezés!

„AFRODITIN“

mellszépítő, a háremhölgyek csodálatos laurus-irja, mely visszavarázsolja a női kebel elvesztett ifjúi üdességét, ruganyos tel-
 ségét. A testbőrre bárszony-lágyágúvá és selyemfényűvé varázsolja. — Ezen csodálatos ir gyógnóvényekből készül, tehát semmiféle ártalmas
 anyagot nem tartalmaz. Egy tégely ára használati utasítással 4 korona. — **Törvényesen védve.** — A pénz beküldésével vagy utánvétellel megrendelhető a
 „STEAROPTINUM“ laboratóriumában: Budapest, VII. kerület, Mexikói-ut 88. sz.

Mai számunkhoz melléklet van csatolva.

együttelével a jövő nehéz gondjairól és legalább az elárvult család tisztességes főtartásáról. Eppen mert eddig legkevésbé érezte ezeket a lelkiismeretbe vágó komoly életgondokat, jóformán semmit sem tett azok elosztására, intézményes megörvösítésére a magyar ügyvédi kar. Nagy versenyű, nehéz kenyérkereső pályára ma az ügyvédek és a változott életviszonyok és éppen az egészségtelen és tisztességtelen konkurencia megfosztotta magas erkölcsi disztól, dus anyagi jutalmazásától. Az ügyvédség megélhetési viszonyainak ilyenén súlyosbodása mégis jó volt egyre; arra t. i., hogy már sürgetős kényszerrel napirendre hozza az ügyvédi nyugdíj dolgát. Megoldási módja ennek a humánus és okos intézménynek ismeretes. A kamarális szervezetnél fogva jóformán ki van zárva a társadalmi önkéntes alakulás. Marad a törvényes kényszer. Minden gyakorló ügyvéd egyszersmind törvényesen kötelezve lesz az országos ügyvédi nyugdíjintézetbe tagul belépni és az ebből ráháruló fizetési kötelezettségeknek eleget tenni. Oly nagyszámú és ma is aránylag különösen kedvező keresetű státusban, minő a magyar ügyvédi kar, nem fog ennek a rég rebesgetett, óhajtott áldásos intézménynek létrejövetele nem fog semmitéle komoly akadályba sem ütközni. Epp azért okoz minden családos ügyvéd lelkében ószinte örömet és meglepődést Plosz Sándor igazságügyminiszter legújabb leirata, melyet nemrég az ügyvédi kamarákhoz intézett és melyben nyomatékosan kijelenti a miniszter, hogy az ügyvédi nyugdíj országos rendezése, folytonos, élénk gondoskodásának tárgyát képezi és az ez irányban szükséges törvényhozási előterjesztést tárcája legközelebbi munkaprogramjának sürgős feladatai közé sorolja.

Közgazdasági kamarák. A súlyos károsodás, mely közgazdasági életünk különböző tényezői közti ellentétből az egész országra hárul, különösen azon éles harc, mely az agráriusok és az ezek által merkantilistáknak mondott kereskedelmi körök közti a legutóbbi időben különösen előtérbe nyomult, mértékadó körökben megérlelte azt az óhajtatást, hogy ezen ellentétes érdekek kiegyenlítése megfelelő intézmény létesítésével lehetővé váljék. A mikor legutóbb különböző alkalmakkor ezen ellentétek mindinkább kiélesedtek, a kérdéses bizalmas eszmecsere közben a kormány tagjai körében is megbeszélés tárgyát képezte. Ez alkalommal, mint a „Keleti Értesítő“ jelenti, Széll Kálmán miniszterelnök előterjesztette az eszmét, hogy valamennyi közgazdasági tényező hozzájárulásával egy külön közgazdasági kamara létesítessék, melynek az lenne a hivatása, hogy a ma még ellentétes áramlatok közt a harmóniát helyreállítsa. Az e fölött folytatott bizalmas eszmecsere meggyőzte a minisztereket a dolog helyességéről és fontosságáról és úgy Hegedűs Sándor kereskedelemügyi, mint Darányi Ignác földművelésügyi miniszterek siettek kijelenteni, hogy az eszmét helyeslik, mert ennek megvalósításától várják a bajok és veszedelmek kiforrását kepező harcok megszüntetését. E kamarában képviselve lenne ereje és fontossága arányában minden közgazdasági tényező, a mezőgazdaság, az ipar és a kereskedelem. E kamara lenne véleményező testülete a szakminiszteriumoknak, de nagyobb, ugyszólván kezdeményező jogokat is ruháznának rá és bevonnák a kodifikátori munkákba is, a hova véleményét amugy is bekernek. Az érdekelt miniszteriumok közt most élénk eszmecsere folyik ezen intézmény minielelőbbi megvalósítása érdekében.

Uj perrendtartás. A „P. C.“ értesítése szerint az igazságügyi miniszteriumban az új perrendtartásra vonatkozó javaslat az őszszel már a parlamentben is tárgyalás alá került. A javaslattal egyidejűleg a miniszter a végrehajtási törvény módosítására vonatkozó tervezetet is a képviselőház elé terjeszti. Ennek a tervezetnek az lenne a célja, hogy az új törvény életbe léptetése után butorokat végrehajtás útján lefoglalni többé ne lehessen. Az új intézmény nemcsak az igénypercek letárgyalásának zaklató munkája alól mentené fel a bíróságokat, hanem lehetővé tenné azt is, hogy a hitelező a butorok elárverése által az adós családi életét tönkretegyje.

a csillagokat mellettem, mily ügyetlen hasonlatokat kellett a jó remény fejében zsebre vágnom.

Ilyenkor mindig egy nehéz sóhaj bagyta el, szegény megkínzott keblemet, a mi persze az ő javára lett „elkönyvelve“, a mely azonban a fess hadnagy nehezen nélkülözött bókjainak szolt.

Végre ötödik héten — tudod kedvesem, egy héttel toldottuk meg ottlétünket, mivel az az ügyetlen nem akart mozdulni — midőn már minden reményről lemondunk, a kudarc okozta bosszúsággal arcunkon, elbucszunk, akkor — oh, nos képzeld kedvesem, akkor nem tudva magán uralkodni, azt mondá nem tud nélkülem élni.

A többit tudod. Én persze a mamához utasítottam, a mama pedig érzelmeimét tette függővé.

Igy aztán megtörtént az eljegyzés. Nem szeretem ugyan, titokban nagyokat sóhajtok a fess lájdnánt után, de hát meg kell lenni, miután már itt az ideje.

Tudod Irmaék az ördög majd elviszi, azt mondták egyszer hangosan, hogy férjjet fogni voltunk fűrdőben, a mire a vőlegényem a dühnek legmagasabb fokával, iszonyuan megsértette őket.

Mit is gondolsz, ilyet mondani!

Pá kedvesem, legközelebb már Olaszországból ír a te boldog barátod Margit.

Kedves barátom!

Nem fogod elhinni, ha azt írom, hogy vőlegény, a világ legboldogabb vőlegénye vagyok.

Mint már írtam, pár heti tudóselem eleinte elég unalmas volt; pár napra ottlétünk egy elegáns család keltette fel figyelmünket.

Tudod, kis fűrdőhelyen az ember mindent megtud. Megtudtuk, hogy jómódu intelligens emberek és anyjuk győgeése hozta őket a fűrdőbe.

A kis leány — menyasszonyom — mindenkinek feltűnt, — engem nem érdekelt, míg a véletlen össze nem hozott vele.

Körül volt rajongva, alig jutottam hozzá; különösen egy huszárhadnagy csapta a szelet körülötte, de a mint észrevettem, a kis leánynak terhére volt és sziveséget véltem akkor teljesíteni, midőn lefoglaltam magam-

Szocializmus és anarchizmus.

(P. C.) A magyarországi szociáldemokrácia, mely már helyes belátásból is mit sem akar tudni az internacionálizmusról és hazátlaniságról, utálatát jelenti ki Bresci Gaetano gonosztette s általában a királygyilkosság fölött. Ez egyszerűen egész természetesen. Különben lemondott volna a párt a magyar jellemről s minden egyes tagjának ki kellett volna szívéből irtania a nemzeti érzést. Mert minden igaz magyarban közös lángban lobog a király és a haza szeretete, egy jó magyar sem képes loyaltást és hazaszeretetet egymástól elválasztani. De másutt is felháborodással nyilatkoztak a szocialisták a gyilkosság ellen, már azért is, hogy szembeszállhassanak azzal a váddal, hogy ezzel a rettenetes fényvel szemben nem egészen idegenek. Ez a felháborodás bizonynyal nem képmutatás, mert a szocialista elvből ered; a vád azonban többféle, bár már elavult tényekre támaszkodik.

Elv szerint szocializmus és anarchizmus egymást teljesen kizáró ellentétek. Mind a kettőnek lényegét félreismeri az, a ki a szociáldemokraciát teszi felelőssé az anarchizmusért. A szociáldemokrácia mindenek előtt a gazdálkodó társadalmaképpen működő államot akarja, mely a produkció egész menetét szabályozza, melyben csak a szerszámok képeznek közvagyonot, különben pedig mindenki teljesített munkájához képest szerezhet magánvagyonot s megszerezheti a jogot mindennemű legválogatottabb kulturélvezetekre; államot, mely minden egyes teljesen egyenjogu polgárának, természetesen igéretképpen, a legjobbat s a legkívánatosabbat képes nyújtani, kivéve a szabadságot, legalább a gazdaságit, melytől minden egyéb szabadság függ.

Az anarchizmus ellenben elveti az államot és az államiságot minden formájában, valamint elvet minden rendet, mert ez alárendeltséget feltételez, minden törvényt és minden tekintélyt. Szerinte minden mindenkié, a munkára való szoritásnak nem szabad léteznie, jöllehet mindenkinek feltétlen joga van minden élvezetre.

A mig tehát a szociáldemokrácia mindent a helyes szervezéstől remél, az anarchizmus a létező rend lerombolásától remél mindent és csak az egyén korlátlan rendelkezési jogát akarja a létező rend helyére állítani. Létezik merevebb ellentét e kettőnél? Bizonynyal nem, jöllehet mind a kettő egy végzetes egyetértést mutat fel: itt is, ott is veszendőbe megy a szabadság. Az anarchiában az erőszakosság által, mely ellen megint csak az erőszak véd meg; a szociáldemokraciában a gazdasági szolgaság által.

De oly tisztán, mint elvben, tényleg nincs keresztülvive köztük a válás. Éveken át bizalmasan haladtak egymással s akkor egyideig a szociáldemokrácia nagyon hozzásimult az anarchizmushoz. 1848-ban jelent meg az a híres manifesztum, mely ezt a felhívást intézte a bérmunkásokhoz: „Mindenes ország proletárjai, egyesüljete!“ Ebben a manifesztumban az van mondva, hogy a kommunisták megvetik azt, hogy nézeteiket és szándékaikat eltitkolják. Nyíltan kijelentik ők, hogy céljaikat csak minden eddig

nak, hogy a hadnagy kellemetlen társaságától távol tartsam.

Ó nagyon hidegen és rezerváltan viselte magát és igazán összeszedtem minden udvariasságom, hogy némileg mulathasson. Nehéz dolog volt teljesen meghódítani, de sikerült.

Igazán nem hiszed milyen kincs lakik ebben a lányban.

Sose hittem, hogy városi lány úgy rajongjon a pusztáért, a csendes falusi magányért.

Azt mondá, hogy gyűlöli a zajt, a társaságot, egyedüli óhaja a csend.

Azt hiszem ilyen megtestesült ártatlanságot, minden raffineriát nélkülöző teremtést, keresve se találtam volna.

Éreztem, hogy a kis lány bolondja vagyok, de tudod, nem batorított soha egy vallomásra és magam se tudom, honnan vettem azt az energiát, oly határozottan és hirtelen fellépni. Oh, boldogság nem utasított vissza, habár nagyon meg volt lepve és habozni látszott.

Most már azonban boldog vőlegénye vagyok, a világ legnaivabb és edesebb teremtesének.

Remélem esküvőmön ott leszel.

Szerető barátod

Imre.

A tényállás hitelűl:

Wiener Edith.

Kerüllek messze . . .

Kerüllek messze, elkerüllek téged,
Hogy ne egészen ragyogó szemed,
Már nem szeretlek, te úgy se érdemled . . .
Nagyon megtépted szegény lelkemet!

S mégis! ha látlak, őrtül vágyam támad
Szemedbe nézni, csalfa barna lány,
Úgy sir a lelkem, úgy zokog utánad,
Mint hulló csillag a menybolt után! . . .

Herold Gyula Béla.

létező társadalmi rend erőszakos felforgatása által érhetik el. Az uralkodó osztályok reszkessenek a kommunista forradalomtól. A proletároknak nincs benne veszteni valójuk, csak láncaik. Ők világot nyerhetnek. Így az említett manifesztum. Kommunizmus . . . erőszakos felforgatás: nem a tiszta anarchizmus ez? És mégis e manifesztum szerzője nem más, mint — Marx Károly, a munkás állam theoretikus megalapítója. Persze a katasztrófa elméleté is. Már itt mennyire eltávolodott a szociálmizmus az embernek eredetileg jó természeté felől táplált naiv illuziótól, melyek Charles Fourier-t oda vitték, hogy mindennap 12 és 1 óra közt otthon tartózkodjék s megvárja azt a milliost, a ki a pénzt hozza neki az első falanszter felállítására. A kommunizmus, mindenek előtt azonban a katasztrófaelmélet állította helyre s tartja fenn az összeköttetést szociáldemokrácia és anarchizmus közt; mert mikor ez az óhajtott felfordulás nem akart bekövetkezni, a bourgeois-gazdaság nem akart összeomlani, az anarchizmus fogott hozzá, hogy erőszakosan idézze azt elő, hogy siettesse. Csak így képződött tulajdonképpen „a tett“ anarchiája, melynek legeredményesebb hirdetője Bakunin Mihály volt. Jöllehet Marx a leghatározottabban ellene fordult Bakuninnak és az 1881. évi londoni szocialistakongresszus után mély szakadás mutatkozott szociálmizmus és anarchizmus között; de a német szociálista-törvény mégis megint egy Most-ot és Hasselmanni teremtett, a német szociálmizmus forradalmi, anarchista infiltrációt idézett elő. A végleges szakadás, melyet Bebel-Liebnecht és Vollmar már régen előkészítettek, ezért következett be csak most, a katasztrófaelmélet legyőzése után. A német szociálmizmus ugyan teljesen anarchista-mentes, mint az angol majdnem mindig az volt és mint a magyar — reméljük — mindig az marad.

Mig Spanyolországban, Franciaországban, Belgiumban és Olaszországban az a végzetleges összefüggés jóformán még mindig nem lazult meg: a Barcelonában történtek, Ravachol, Caserio, Luccheni, Sipido s most legújabbán Bresci Gaetano a rettenetes tanu ama állapotoknak, nálunk egyfelől a nemzeti jellem lényege, másfelől a szabadelvű kormány szociális reformjai lehetetlenné teszik ilyen összefüggés létrejöttét.

Bácsmegeye tanügyi történetéből.*

Az iskolázás multja vármegyénkben is egyidős a római katolikus egyházzal. A középkorban a közoktatás tisztán az egyház kezébe volt letéve s valamint mindenütt, úgy nálunk is az egyház volt a lakosság tanítója és nevelője. A összes iskolák három fokozattal bírtak ebben az időben s nyugati mintára: káptalani, kolostori és parochiai vagy falusi iskoláknak nevezettek. A tanítók az egyházi férfiak, kanonokok, szerzetesek és a plébánosok voltak. A falusi iskolák csak vallás tanítással, a kolostori iskolák a trivium tantárgyai közül a latin nyelv tanításával, a káptalaniak pedig a trivium és quadrivium összes tárgyaival foglalkoztak, a melyek között hazai nyelv egyáltalában nem szerepelt. Már ebből is látható, hogy a középkorban a bácskai iskolák között a mai u. n. elemi népiskolához hasonló tanintézet nem létezett, mert a népnek oktatása csak a vallástanra szoritkozott. A kolostori és káptalani iskolák pedig tisztán latinnyelvű intézetek voltak, s ezek sem hasonlók a mai középiskolához, mert az azokban tanított u. n. szabad tudományok között a hazai nyelv, a történelem, a földrajz, természetrajz, természet-tan elő nem fordult.

Vármegyénk e korszakbeli iskolái a középkor viszonyainak teljesen megfeleltek s mint a közmívelődés egyedüli tényezői kiváló fontossággal bírtak. Az iskolák száma e korban már elég tekintélyes, a káptalani, kolostori és parochialis tanintézetek Bács és Bodrogh megyék területén a következő helységeken fordultak elő:

a) a káptalani székhelyeken u. m. Bács és Titelen. A bácsi káptalani iskola a legősibbek egyike az egész országban, mert Szent István király korától kezdve szerepelt s fennállott a mohácsi vészig. A titeli iskola legkésőbb a XII. században alakult s szintén működött egészen a török hódoltság koráig;

b) a kolostori székhelyeken u. m. Bodrogmonostor (ma Monostorszeg), Czobor-Szent-Mihály (ma Zombor), Háj-Szt-Lőrinc (ma ismeretlen), Ders (Bács körül), Gajdel (Gajdobra körül), Bodrogsziget (Monostorszeg mellett), Báthmonostor, Bács, Futak, Baja, Kabul (ma Kovil), Külöd (ma Kolluth), Zenta;

c) a plébániai székhelyeken, u. m.: Acragyház (Bodrogh m.), Almás-Szent-György (ma Gyurgyevó), Adorján, Apos (Bodrogh m.) Apáti, Alpád (ma bácskai puszta), Alsó-Szent-György

* Részlet dr. Dudás Gyula: „Az oktatásügy története Bács Bodrogh vármegyében“ című, most készülő műveből.

(Bodrogh m.), Aranyán (u. o.), Arnót (u. o.), Arok-egyház (u. o.), Boldogasszonyfalva (ma Goszpodince), Baba-Szent-Péter, Bács, Baja, Bácsa (Bács m.), Banrád (u. o.), Báthmonostor, Bátor-egyház (Bodrogh m.), Becse, Belfalu (u. o.), Belső-Szt-Márton (u. o.), Bel-Szt-Miklós (Bács m.), Béreg, Besenyő (Bodrogh m.), Bogyán, Bodrogh, Bodrogh-Asszony-Zaka (Bodrogh m.), Borsód, Boziás (Bács m.), Böki (ma Bukin), Bodony (Bács m.), Baksafalu (u. o.), Boldogasszonyteleke (u. o.), Boldogasszony-Keszi (u. o.), Csaszló (u. o.), Cséb, Csenej (u. o.), Csente (Bodrogh m.), Csik-egyház (Bács m.) stb. összesen 230 községben.

Minthogy a plébániai székhelyeket megyéink területéről a XIV-ik századnál előbbi időből a pápai tizedlajstromok hiánya miatt nem ismerjük, ez okból az itt érintett iskolák közül a legrégebbek csupán az Anjouk koráig nyulnak vissza. Kétségtelen azonban, hogy valamint a káptalani és kolostori, úgy a plébániai iskolák jó része vármegyénkben egészen első királyaink koráig felnyultak s így az az itt elsorolt intézetek között voltak olyanok is, melyek már a bácsi egyházmegye megalakulásakor létesültek.

Bács és Bodrogh vármegyék területén a legrégebbi időktől kezdve a mohácsi vészig közel harmadfélszáz iskolát vagyunk képesek kimutatni, s e körülmény kétségbevonhatatlan igazolja, hogy e megyék az iskolák kezdetleges szervezete mellett is előkelő kulturális színvonalon állottak. Mivel ebben a korszakban a tanítással és a tudományok művelésével nálunk is majdnem kizárólag a papok foglalkoztak, az egyháznak érdekében volt, hogy iskolái lassankint fejlesztesse és számban is gyarapodjanak, szóval, hogy a többi egyházmegyékkel e téren is kiállják a versenyt.

A világi elem iskoláztatása nálunk csak a XIV. századtól kezdve indult fejlődésnek, s ettől fogva iskoláink a világi pályára készülők oktatásával és nevelésével egyaránt foglalkoztak. Ez az a korszak, midőn az egyház a külföldön keletkezett tanügyi reformok és főleg az egyetemi oktatás terjedése folytán nálunk is mindinkább emelni törekszik az iskolák színvonalát, tökéletesíti azok belső szervezését, emeli a lelkesítő képzettségét s arra is törekszik, hogy a bácsi és kalocsai egyházmegye papsága ne csupán a káptalani székhelyeken levő felsőbb iskolákat, hanem a hazai és külföldi egyetemeket is látogassa. A világi elem csakhamar követte a jó példát, mert mind számosabban keresték fel a megyénkbeli családok gyermekei az itt levő iskolákat, sőt ha a Nagy Lajos király által alapított s a mohácsi vészig fennálló pécsi egyetem diáklajstromai ránk maradtak volna, ezekben is találkoznánk nem egy bácskai névvel. Mert hogy a megyénk területén létezett iskolák e korszakban kellő előképzettséget nyújtottak, mutatják a külföldi egyetemeken megfordult ifjaink, a kiknek névsora az eddigi kutatások szerint is eléggé tekintélyes.

Ujdonságok.

Lapunk legközelebbi száma a kettős ünnep miatt pénteken, e hó 24-én jelen meg.

Nagyboldogasszony ünnepe. A krónikák egybehangzó tanúsága szerint az 1000 ik év augusztus havának 15-ik, Nagyboldogasszony napján koronázta meg Radla Anasztázus első esztergomi érsek Szent Istvánt Magyarország királyává, a II. Szilveszter pápa által küldött és mai napig megőrzött drága nemzeti ereklyénkkel, az angyali koronával. A magyar kereszténység meghonosulásának és a keresztény magyar királyság megalapításának kilencszázados emléknapja lett így e nap, amelyen résztvett lélekben minden igaz magyar, mert hisz az a hazafői kegyelet a benső hitűség és a legszentebb történelmi emlék ünnepe. Halaadó ünnepe volt ez az egész országnak és résztvett benne az egész nemzet, a korona, a nép minden rendjével együtt. A vallásos áhitat bensőségevel, az igaz hitűség kristály tisztaságával ünnepeztünk a nemzet életének ezen nevezetes történelmi mozzanatát. A kereszténység áldását ez országban kiterjesztette mindenre, aki itt meghúzódott a magyar szent korona oltalma alatt. A keresztény civilizáció volt az a centrális nap, mely e nemzet minden rétegre árasztotta melengető, életető sugarait. A kereszténység fölvetésének fontosságát a magyar nemzet életére: nem kell bővebben fejtegetni. Egy ezredév történetének nagy tanulságai szólnak ez eseményről, mely egy szent király jövőbe látó, isteni bölcsességében szillett meg. Kegyes végzete volt a gondviselésnek és végtelen szerencse, hogy nemzetünk a keresztény nyitgati civilizáció közösségébe lépett, elfogadva mesterének a Mestert, lelki táplálékul a megváltó szeretet tanításait, vezetőül és tanítóul pedig az akkor már ezer éves római anyaszentegyházat. Minden tudásunk, minden kulturális fejlődésünk keresztény forrásból fakadt és történelmünk krónikája számtalan magasztos példát mutat, melyben a keresztény hit fensége a magyarban lakozó nemzeti érzés őseréjével párosulva csodát mivelt, az egész mávelt világ bámulatára. Istennek hála, országszerte mindenütt az egész nemzet ünnepe. Megszoáltak a tornyok ércakói és az ajtatos hívők serege gyűlt az Isten házába, leborult az oltárok számolyánál és milliók és milliók ajkáról szállt a halaadó imádság: „Tedeum laudamus!“ Az országos ünnepből városunk társadalmá is kivette a maga részét. Ün-

nepélyes halaadó istentisztelet volt a plébániatemplomban, amelynek folyamán Agatius Boldizsár káplán emlékedett szellemű szép szentbeszédet mondott. Az ünnepi misén jelen voltak a helyben székelő hatóságok és nagy számu ábítatos közönség. A templom tornyáról és az iskolaépületek homlokfaláról nemzeti zászló hirdette az ünnepet.

Királyunk születésnapja. A királyszeretet szép ünnepe lesz folyó hó 18-ika Zomborban is. Halaadó isteni tiszteletek lesznek az összes templomokban. Így a róm. kath. plébániatemplomban 9 órakor, 10 órakor a gör. kel. templomban és 11 órakor az izraelita imaházban. Az isteni tiszteleteken szokás szerint meg fognak jelenni a helyben székelő összes hivatalok és a tisztikar is. A nap előestéjén a házak ki lesznek világítva és fellobogozva királyhűségünk külső jeléül.

Áthelyezés. A honvédelemügyi miniszter Hercegh Gyula újdéki és Tirts Béla karánsebesi csendőrbadnagyokat kölesönösen áthelyezte.

Áthelyezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Pászny Győző bajai állami tanítóképző-intezeti segédtanárt a székely-keresztúri állami tanítóképző-intézethez és Békey Józsa szabadkai állami elemi iskolai tanítóképző-intezeti segédtanitót a budapesti állami elemi iskolai tanítóképző-intézetbe helyezte át.

Istentisztelet. Az ág. ev. híveknek tudomására adatik, hogy vasárnap délelőtt fél 10 órakor az e célra kibérelt helyiségben istentisztelet fog tartatni.

Pályázat. A hódásági kir. járásbírósnágnál albirói állásra pályázat van hirdetve. Pályázati kérvények 14 nap alatt nyújthatók be.

Papp Dániel. A magyar szépirodalomnak nevezetes halottja van. Papp Dániel meghalt. Még jóformán kezdetén állott annak a tövises utnak, mely a halhatatlanság Pantheonába vezet, de a mit és a mennyit eddig alkotott, hatalmas szép reményekre jogosított írói pályája felől. Még alig hogy derekán a virágzó emberéletnek, dől ki, méltán megsiratva mindnyájunk által, ki benne nemcsak a fényes, nagy talentumu litteratúrát, de a nemes, tiszta szívű embert is szeretttük és nagyra becsülttük. A harmincas évek elején volt ez a déceg, szép fiatal férfi, hatalmas testalkata, gyümölcsöző, hosszú nyarat, holdog, havas öregséget ígért. De az élete fáján már évek óta ragódó lassu és szakadatlan idegbomlás hirtelen megtörte és most, jóformán anélkül, hogy betegségének híre szállt volna legközelebbi barátai között is, a tulfeszített szellemi munka következménye, az agyhártyalob megölte. Gyászba borult ifju özvegye, két öbéli kis fia borul vizsgálatlan bánattal oly korán megvetett halottas ágyára. Az elhunyt kitiűnő író a képviselőházi napló segédszerkesztője is volt. Ifju, alig harminket éves ember volt (1868. évben születtett O-Morovicán) s mindnyájan, a kik ismerték, nagyra becsülttük talentumát. Erős egyéniség, széleskörű tudás és a látás mélysege szölt Papp Dániel minden munkájából. Szépíró volt, a ki mesélni is tudott, de leginkább filozofiai és társadalmi problémákkal szokott foglalkozni. Oly főgökony érzése volt a szociális kérdések iránt s anyai alapos ismerete is ezen a téren, mint kevésnek mind azok közül, a kik ma tollforgatásban találják hivatásukat. Mindig is úgy tetszett, hogy Papp Dániel inkább tudósnak szillettett, mintsem szépírónak. Későn, nehezen és félenken fogott hozzá az íráshoz. Jogasznak készült; középiskolai tanulmányai végezte után sokáig közigazgatói irodában dolgozott Budapesten. Névtelenül kezdett tárcákat írogatni az akkori Pesti Napló-ba s komoly biztatásra volt szükség, hogy folytassa irodalmi tevékenységét. Ennek lehet most mintegy hat esztendeje. Papp Dániel otthagyta a jogi pályát s újságíró lett. De sok öröm nem jutott osztályrészül ezen a szép, de tövises pályán. Szorgalmasan dolgozott, cikkelei tetszetek a közönségnek is, de főképp irótársainak; még sem nyílt széles tere az újságírásban a Papp Dániel tehetségének. Volt valami merevség a karakterében, a mi utjában állt annak, hogy az ő egyénisége érvényesüljön a napisajtó mindennapi munkájában. Ez igen bántotta az ő önértetét; de volt benne elég energia és rugalmasság, hogy el nem kedvetlenedett, legfőképp az egyéniségében rejlő szatirikus vonás élesedett még metszőbbé, mint a milyen volt. Dolgozott A Hét és az Új Idők című hetilapokba s az Új Magyar Szemlé-nek, mikor ez megindult, rendes munkatársa lett; néhanapján egy-egy tárcája is megjelent, egynehányszor a Budapesti Hírlap-ban is. Évekkel ezelőtt a „Bácska“-ba is írogatott, a bácskai népéletből vett tárcáit az olvasó közönség nagyon szerette. Írogatott cikkeleket az Esti Újság-ba is. Megjelent egy regénye, „A rátótiak“, mely általános elismerésben részesült s megjelent több kötet novellája, a mely mind irodalmi nívón állott. Sokat dolgozott, de mind a mellett biztos állást, hivatalt keresett. Megkapta az országgyűlési napló segédszerkesztői állását s az ő filozofikus megnyugzó lelke ezzel is beérte. De még idegebb lett s zárkózottságra valló hajlandósága még jobban kiélesedett. Most aztán váratlanul ér bennünket halálának híre. — Elhunytáról a következő gyászjelentést tettük: „Papp Dániel szül. Geisner Katalin a saját és kiskorú gyermekei: Dani és Baudi, egy Geisner Gusztáv és neje szül. Strobichler Katalin és Geisner István, továbbá Papp Anna megtört szívvel tudatják az összes rokonok és barátainak a forrón szeretett s felejtethetlen férjnek, illetve édesatyjuknak, vő, sógor és testvérnek Papp Dániel urnak, író és a „Képviselőházi Napló“ segédszerkesztője 1900. évi augusztus hó 14-én délután 3 órakor, rövid súlyos betegség és a halotti szentségek ájtatos felvétele után, tevékeny élete 32-ik, boldog házassága 5-ik évében történt gyászos elhunytát. A boldogult földi maradványai csütörtökön, folyó hó 16-án délután 4 órakor fognak a kerepesi-ut melletti sirkert halottas házában a róm. kath. egyház szertartása szerint beszenteltetni és ugyanazon temetőben levő családi sírboltba örök nyugalomra tetetni. Az engesztelő szentmise-áldozat pedig szombaton, folyó hó 18-án reggeli 9 órakor fog a józsefvárosi plébánia-templomban a Mindenhatóknak bemutatni. Budapest, 1900. évi augusztus hó 14-én. Áldás és béke hamvaikra!“

Iparkiállítás Szabadkán. Szerdán nyitotta meg Schmausz Eudre főispán a szabadkai iparkiállítást, mely augusztus hó 20-ig bezárólag tart. A kiállítás a régi gimnáziumnak 16 termét foglalja el. 110 iparos állított ki. Az udvaron sátrak vannak, a melyekben szórakozni fog a közönség.

Korona gőzmalom. A „zombori első gőzmalom és fűrdőszérvénytársaság“ tudatja, hogy folyó évi augusztus hó 5-én tartott rendkívüli közgyűlése értelmében céget „zombori első gőzmalom és fűrdőszérvénytársaság“-ról — „Korona Gőzmalom Részvénytársaság“-ra változtatta.

Halálozás. Özv. Boaar Ignác szül. Gruda Etelka urasszony élete 79-ik, özvegyiségének 29-ik évében, hosszú kinos szenvedés után folyó hó 13-án Egerben elhunyt. A megboldogult néhai Gruda Jenő volt filipovai községi jegyző nővére. Béke hamvaikra.

Pályázat. A zombori kir. pénzügyigazgatóságnál irodavezetői állásra pályázat van hirdetve. Pályázati folyamodványok 14 nap alatt nyújthatók be.

Vármegyei tanítók ülése. Vármegyénk községi tanító-egyesületének központi választmánya e hó 12-én ülést tartott. Molnár Ferenc egyll. elnök üdvözlően a megjelent választmányi tagokat s a vendégektől megjelent Gráf N. kir. tanfelügyelőt és Dudás Gy. s. tanfelügyelőt, a következő előterjesztéseket teszi: I. A Czirfusz-alap múlt évi kamatait Rác V. cservenkai tanító fia kapta. 2. Az egyll. tagjai közül eddig 110 jegyzett 50 kor. részjegyet. 3. A bodrogh-monostorszegi tanítótestület 100 koronát, a gombosi 80 koronát és a zentai 186 koronát küldött a központi elnökséghez a Ferenc-József tanítók háza javára. 4. Az Eötvös-alap országos bizottsága az egyesület által befizetett 4000 korona átvételét közönséggel elismerte. 5. A bajai gyümölcsészeti egyesület az Eötvös-alap alapító tagjává lett s ebből származó összes jogait egyesületünk ruházta; az özsze-el elárúsításra kerülő csemeték és oltványok árából 6%-ot, a tavaszkiából 4%-ot ad a Tanítók háza javára. 6. Drescher Gy. bajai kereskedő permetsző készítményei után 5%-ot ad ugyanazon célra. 7. Harsányi János az egy. főjegyzője és a B. T. szerkesztője mindkét állásáról múlt év november havában lemondott. 8. A köztemények összegyűjtéséről szóló közgyűlési tételt a magyarországi tanítók országos bizottsága véleményezés végett kiadta a Népevelők budapesti egyesületének. 9. Az ő-becsei kör 17 taggal belépett. A választmány elnök bejelentéseit tudomásul veszi s a közgyűlés elé fogja terjeszteni. — II. A járáskörök működéséről Bakody M. elnök szóval, a többi elnökök írásban tettek jelentést. A legtöbb kör feldolgozta a közgyűlési tetteket; működésük örvendetes tudomásul vétetett. III. A pénztárosi jelentést azzal veszi tudomásul a választmány, hogy a tagdíjhátralékos tagokat további eljárás céljából bejelenteti a kir. tanfelügyelőnek. IV. A vármegyei közgyűlés e hó 26-án és 27-én Baján lesz. V. Közgyűlési tettek: Meghagyandók-e az évrő vizsgálatok jelen alakjukban? Előadó: Zatskó Alajos gombosi tanító; Miképp akadályozhatjuk meg a tanulók szórakozottságát? Előadó: Szigei Imre zentai tanító; Egységes vagy kitiűnő tanterv kell-e? Előadó: Gucsán István szabadkai tanító. Scherer S. a bajai tanítóképző igazgatója egy szabadon választott paedagógiai tételt fog előadni. VI. Az alap-és ügyrend-szabályzat kidolgozásával a bajai és szabadkai járáskör; a szakosztályok szervezésével az újdéki és az ő-becsei járáskör; a vármegyei Eötvös-alap gyűjtőbizottságának szabályzata elkészítésével az apatini járáskör és a Ferenc-József tanítók házában létesítendő Czirfusz Ferenc szoba-alapítvány oklevelének megállapításával a zentai járáskör bizott meg. VII. Az egyesületi közlöny ügyében a részletesen előterjesztendő program alapján a legközelebbi választmányi ülést fog határozatot hozni. VIII. A Czirfusz Ferenc szoba-alapítványra ajánlottak: Fodor János zentai, Hadanich Gyula bezdáni és Török József szabadkai tanítók fia. — Az indítványok során a tanfelügyelő kezdeményezésére a választmány Zombor szab. kir. város polgármesterének és tanácsának a tanácskozási terem átengedéseért egyhangulag köszönetet szavozott.

Tiszti orvosi vizsgák. Az őzi tiszti orvosi vizsgák Budapesten október hónap elején kezdődnek.

Gyászhir. Özvegy Radány Gyuláné szül. Kuluncsics Berta urasszony Baja város előkelő társadalmának általánosan tisztelt matrónjája, elhalálozásáról vittük a szomorú gyászírt. A megboldogult urasszony a szerető édes anyák igazi mintaképe volt és elmulása nemcsak szerető családjá körében, hanem mindenütt, a hol ismerték és szerették általános mély részvételt keltett. Radány Péter a zombori kir. törvényszék kiváló képzettségű, kitiűnő bíró szeretett édes anyját siratja az elhunytján. A család által kiadott gyászjelentés a következő: Alulírottak mély fájdalomtól megtört szívvel jelentik az összes rokonság nevében is, hogy a legjobb és leg-önfeláldozóbb édes anyá, anyós, illetve nagyanyja özv. Radány Gyuláné szül. Kuluncsics Berta f. hó 14-én reggeli 5 órakor, áldásos életének 71-ik évében, a baldok-lók szentségének fölvétele után az Urban jobltre szendertült. A drága halott hűlt tetemei folyó hó 15-én d. u. fél 6 órakor fognak a Szent-Rókusshoz címzett sírkertben a családi sírboltban örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szentmise áldozat az elhunyt lelki üdvéért f. hó 16-án d. e. 10 órakor a Szent-Ferenciek templomban fog a Kegyelem Urának bemutatni. Baján, 1900. évi augusztus hó 14-én. Örök áldás lebegjen porai felett! Radány Péter, Radány Gizella, gyermekei. Radány Péterné, szül. Pankovits Blanka, menyee, Haln Emil, veje. Radány Gyula, Radány Gabriella, unokái. Az általános közrészvét elnyhite a mélyen sujtott család fájdalmas gyászát.

Működvelői előadás Ó-Szivacon. E hó 11-én működvelői előadást rendezett az ó-szivaci tanuló ifjuság, mely várakozsonon felül sikertült; mert a közönség, tekintettel a működvelők kezdő voltára, csak félig sikertült előadás elé nézett s annál kellemesebb volt csatlakozása, midőn egy jól szervezett s kellőleg képzett kis színtársulatot látott maga előtt mozogni. Színre kerültek: „Hófuvás“ és „Katonásan“ című vígjátékok, melyekben egy a nő, mint a férfi-szereplők derekasan megállták helyüket, amit a közönség sűrűn felhangzó tapsal jutalmazott meg. Az erkölcsi siker mellett szép volt az anyagi siker is. Dacára a nagy kiadásoknak, a tiszta jövedelem 25 korona volt, melyet a rendezőség az ó-szivaci szegényalap javára fordított. Felülizettek: Szalay Ilonka (Zombor) 1 kor., Neugebauer Hermann (Zombor) 2 kor., Deutseh Rezső 1 kor., Steinic Gyuláné, Grünwald Emilné 50—50 fil., özv. Lövy Mikásné 40 fil., Schützler Ernő, Sonnenfeld Armin és Neugebauer Ernő 20—20 fil. Fogadják a fellülizetők ez uton is a rendezők mély halálját és köszönetét.

Dalestély Bezdánban. A bezdáni „Olvasókör Dalárda” saját alapja javára folyó évi augusztus hó 19-én, az „Olvasókör” helyiségeiben táncvigalommal egybekötött dalestélyt rendez, a következő műsorral: 1. „Bordal” — kiért írtsem e pohárt — Thern K.-tól. 2. „Magyar népdalok” — Méderlől. 3. „A könny” — Witt T.-tól. 4. „Kuruc dalok” — Erdélyi Hajdútané. Káldyól. 5. „Monológ.” — Előadja: Oberreiter Ernő. 6. „Esti csillag.” — Horváth Akostól. Tanc kiválóságok kivirradtják.

Katonaszökevény. Bács-Petrovozellől írják lapunknak: A 6. honvédezdétől, a mely Szabadka környékén tartotta most gyakorlatait, egy katona elszökött. A hős teljes felszereléssel szökött meg és Bács Petrovozellőn a rendőrség elfogta. Itt Nikolics Szeveannak nevezte magát, mire értesítették táviratilag az ezredet. Amde mire a járőr leérkezett, nem volt a katona. Ugy őrizték a petrovozellői rendőrök, hogy ismét megszökött. Kiderült, hogy a szökevény hamis nevet mondott és hogy már három ízben megszökött. A szökevényt az országúton látta egy becei ember is, a kérdésére azt felelte, hogy a távirada-sodronyokat javítja. Most ismét keresik a szökevényt.

Kutba fulladt gyermek. A szülei gondatlanságnak esett áldozatul Laicsits János, egy 3 1/2 éves kis bajai gyermek. Míg a szülei a sebesityi pusztán levő hazukban és a ház körül dolgoztak, addig a kis gyermek kíváncsiságából fölkapaszkodott az udvaron lévő gémes kut párkányára s onnan belezuhant a kutba. Későbbesem azt párkányára s onnan belezuhant a kutba. Későbbesem azt párkányára s onnan belezuhant a kutba. Későbbesem azt párkányára s onnan belezuhant a kutba. Későbbesem azt párkányára s onnan belezuhant a kutba.

Örült az adóhivatalban. Jurits István szabadkai lakos az utcán járkálva, megörült, s ily állapotban behatolt az ottani kir. adóhivatal udvarába, ahol akkoriban Schossberger Hermann bajmoki birtokos tartózkodott. Az örült megrohanva a gyantlan Schossberger, kiragadta annak kezéből az esernyőt, azzal uttlegetni kezdte. Az emberföltötti erővel kifejtett ütése behasították Schossberger fejét két helyen, megsebeztek a nyakat, arcát és mindkét kezét. Az elősített hivatal-szolgasok csak a legnagyobb erőmegfeszítéssel voltak képesek a dühöngőt lefegyverezni s kötéllal összekötözni. Az örült Jurits miközben minden oldalról megrohanák, egyre azt ordította: Nem takarodtok! Ki mer hozzám nyulni! Én az uristen barátja vagyok! Az éjjel 2 órakor is meglátogatott engem az Isten! Az utolsó mondat után elkapta az egyik szolgáló karját s azt annyira megharapta, hogy a vér nyomban kiserkent. Végre megérkeztek a mentők s kényszerubbonyt adván az örültre, beszállították a városi kórház elmeosztályára. A súlyosan sérült Schossbergert és a megharapott hivatalszolgát a hazban lakó dr. Havass Dezső orvos vette gyógykezelés alá.

Buzatolvajok. Zentai tudósítók írja: Nagy tolvajbando tagjait nyomozta a zentai csendőrség az egész nyár folyamán eddig sikertelenül. Az aratás alatt ugyanis sürűn érkeztek a hatósághoz oly följelentések, melyek azt a föltevést látszottak igazolni, hogy a szalásokon egy jól szervezett tolvajbando üzi garázdálkodásait. A jelentések szerint különböző helyekről rövid idő alatt eltűnt összesen 65 kereszt buza. A napokban végre sikerült Branovacszy Timó különbiztosnak a banda két tagját kézrekeríteni, Kovács János (husos) és Balog Antal szállási lakosok személyében. Az előbbi 22, az utóbbi pedig 17 kereszt buza ellopását ismerte be. A nyomozást a vallomások alapján tovább folytatják.

Mükedvelői előadás Hódáságon. A hódásági ifjuság f. évi augusztus 18-án, (szombaton), a „Huk szálló” nagyteremben a hódásági középiskolai alap javára táncal egybekötött mükedvelői előadást rendez, a következő műsorral: A levél. Monológ, írta: Gabányi Árpád. Előadja: Trischler Minci k. a Ezt követi: Huszárzerelen, vigjáték 2 felvonásban, írta: Murai Károly. Személyek: Barkos Gábor, Brandecker Ede. Barkos Zsigmond, Scherer János. Anna, Schneider Katka k. a. Hüppig Kázmér, Molnár Gyula. Hüppigné, Váczy Olga k. a. Sárka, leányuk, Mayer Irén k. a. Kenéz Mihály, Lang Oszkár. Kálmán, Trischler Aladár. Dér Pista, Lang Márton. Berényi Pál, Menrath Jakab. Zsuzsi, Beck Évike k. a.

Délmagyarországi színiképző. Sok szíltől érdekel ama körülmény, hogy a kik a szini pályára készülnek, rendkívül előnyös és teljes kiképzést nyernek az összes színpadi szakmára (még az operette és operára is) a hatóságilag is támogatott „Délmagyarországi Színművészeti Képezdében” Temesvárott, mely intézet 1896-ban alapított s fő céljainak egyike: hogy a budapesti drágasággal szemben Temesvárott a képzhető legolcsóbb életmódot nyújthassa, mert hiszen köztudomású, hogy legnagyobb kártékony a szegényebb néposztályból kerülnek ki. Míg tehát eddig csak óriási költséggel juthatott valaki teljes képzettséggel a színművészeti pályához, a Temesvárot létesített színművészeti képezdében a legkisebb áldozattal is teljes képzettség nyerhető (épp oly képesítés, mint a budapesti színiiskolákban) és pedig fényes eredményrel, bizonyítja ezt ama körülmény is, hogy mindazok, kik ez intézetben végeztek, a legnagyobb városok színházaihoz nyertek előnyös szerződést. Nemes intenciója ez intézetnek az is, hogy a szegény, de előnyös képességük teljes taníjmentességgel tanulhatnak, sőt ellátásukról is gondoskodik. Az intézetben internátus is van a leány növendékek számára, a hol a legmondosabb felügyelet alatt vannak. Föltétel: megfelelő külső és tehetség; 4 elemi (nem szükséges polgári) osztály, férfiaknál 16-tól 28, nőknél 14-től 25 éves életkor. Választással ellátott levelekre bővebb felvilágosítást is ad a Színművészeti képezde igazgatósága Temesvárott.

Kisiparosok a közös hadseregnek. A bécsi cs. és kir. közös hadügyminisztérium közlése a közös hadsereg részére a kisipar utján 1901-ben beszerzendő bórment szerelvényekről szóló hirdetményt. Ezuttal nemcsak alkalmi szövetkezetek, de egyes kisiparosok is pályázhatnak a szállításban való részvételre nézve. Az ajánlatokat folyó évi október hó 31-dikéig déli 12 órájáig kell az illetékes kereskedelmi és iparkamaránál benyújtani. A szállítási feltételek a szegedi kereskedelmi és iparkamaránál a hivatalos órákban bármikor megtekinthetők. Ezuttal 21,852 pár bakancs, 5401 pár könnyű cipő, 1181 pár felszaru csizma és 776 pár huszár csizma, továbbá több mint 50,000 darab különféle bórment eszköz szállításra fog verseny nyitni. Igen természetes, hogy a versenyben az ország összes kisiparosa részt fognak venni.

A kis árva sorsa. A ki az utóbbi három éven belül, a nyári szezon alatt Palicson tartózkodott, az bizonyára ismeri a kis Palicsi Gusztikát, akit ezeltől három évvel talált meg a fűrdő szobaaszonya a fűrdőház melletti fűben, ahova lelketlen anyja, bűnét elpálcáztatandó — kitette. A fűrdő igazgatósága akkoriban átadta a kis csecsemőt a szobaaszónynak, hogy felnevelje. A neveltetési költségeket pedig akként teremtette elő az igazgatóság, hogy a fűrdő-szezon alatt 2—3 bálát, mulatságot, vagy tombolát rendezett a kis lelene javára. Három év óta a kis Gusztika szépen fejlődött s ma már a szobaaszonytól kénytelen volt Palicsi Gusztika örökre megválni, mert az igazgatóság most elkergette szolgálatából. A szobaaszony, akire a fűrdővendégek is folyton panaszkodtak gyakori hanyagságáért, viszonyt folytatott a fűrdőház gépmesterével, aki ezen viszony sorosabbá tette végett törvényes feleségét a napokban elkergette magától s összeállt a szobaaszónnyal, Palicsi Gusztát ur fogadott édes mamájával. Ez és ezek voltak a bűnei ur fogadott édes mamájával. Ez és ezek voltak a bűnei ur fogadott édes mamájával. Ez és ezek voltak a bűnei ur fogadott édes mamájával.

Érdekes elintézés. Egy újvidéki lap írja ezt a mulatságos dolgot: Milla Ferenc újvidéki úri ember Pancsován mulatott a napokban cigányzene mellett. Csak természetes, hogy a „Kossuth nótá”-ról és a „Himnusz”-ról sem feledkezett meg. Huber Jenő, a drenkovi kőszénbányák pángermán érzelmű tulajdonosa nem igen örült, hogy ezeket a nótákat huzzák. És egyszer oda is kiáltott a zenének, hogy „kuss!” Milla sem volt rest: oda ment Huberhez és nyakon ütötte háromszor, de úgy, hogy „csattant, pattant, mint tízes villám”. Huber lovasias elégtételt kért, de Milla segédei csak úgy egyeztek bele, ha — Huber először is bocsánatot kér. A német meg is tette, mire aztán simán lefolyt pisztoly-párbajt vívtak.

Felfüggesztett községi bíró. Bács-Madaras község bíráját, Kovács Dömötört felfüggesztették. Nem esalt, nem sikkasztott, hanem ugyanazon betegségbe esett, amelyben községének háromnegyed része leledzik — szocialista lett. Pedig nem is a szegény emberek közé való, elég szép vagyon van, de hát úgy gondolkodott, hogy a legközelebbi bíróválasztáshoz megnyeri a nép bizalmát és megválasztják főbírónak, ami legmagasabb hivatal egy községben. Titokban összejátszott a szocialisták bizalmas embereivel, értekezletet tartott lakásán, amelyben megbeszéltek, hogy nagy gyűlést hívnak össze a szocialisták, köztük volt Kovács Dömötör albiró is. Első sorban elnököt kellett választani, kit választanak mást, mint albiró urat, akinek a község közigazgatásában is van beleszólása. Javában folyt a tárgyalás, amikor a csendőrség meglepte őket, berontott a gyűlésterembe és fölsláta a zajosan tárgyaló gyűlést. Ez azonban nem ment olyan könnyen, mert a jelen voltak nem akartak eltávozni, de a csendőrség fegyvert vett elő és szétkergette őket. Az albiró elnök úr azonban nem maradt tovább hivatalában, mert az előjáróság és a csendőrség megette a följelentést a minek folytán nyomban felfüggesztették.

Korcsmárosok figyelmébe. Sok bajt és gondot okoztak azok a vendégek a korcsmárosoknak, a kik borukat elfogyasztva, azon flegmatikus kijelentéssel keltek föl az asztal mellől, hogy nincsen pénzük, nem tudnak fizetni. A szegény korcsmáros aztán legfeljebb kidobta vendégét, de pénzt nem kapott soha. A legfelsőbb bíróság a bíccelő ellen érdekes ítéletet hozott. A korcsmáros elfogyasztott élvezeti cikkeik ára ellenkező megállapodás nem léteben azonnal megfizetendő, s a korcsmai ítélet természeténél fogva a korcsmáros az adóst az elfogyasztott cikkeik ára biztosítására kényserítheti is. Ha a vendég az elfogyasztott bor árát sem fizet, sem biztosítani nem akarja s a korcsmáros erre kényseríti, ennek ebbeli cselekménye büntetés alá nem vonható. A ki tehát jövőre korcsmába megy, jól teszi, ha előbb vagy pénzzel látja el magát, vagy két kabátot vesz magára.

Igazságügyi reformok. Az igazságügyminisztériumban most készítik elő a telekkönyvek rendezését. Az előmunkálatokból kiszivárgott hírek szerint megmarad az alapelv, hogy a kataszter és a telekkönyv között összhang létesítenek, azonban eltérnek attól, hogy csak ott fogják a betéteket szerkeszteni, ahol a részletes felmérés megtörtént, hanem megelégszenek a konkrétális felméréssel, természetesen, ha nyilvántartásilag kiigazították. A betétszerkesztést gyorsítják, egyszerűsítik az egész vonalon, a felügyelet és ellenőrzést hatályosabbá teszik. További föladat lesz aztán, hogy az elkészült betétek és a telekkönyvi állapot közötti összhang fűnn is tartassék, nehogy csakhamar beálljon ismét a birtokviszonyok annyira veszélyes duplicitása. Ebbe fog járulni a kataszter és a telekkönyvi hatóságok közti érintkezés, hogy időnkint az egyik hatóság a másikkal közölje a változásokat.

A kecskeméti ev. ref. jogakadémián, dr. Kovács Pál igazgató, egy évi szabadság-idejének lejárta, augusztus 1-én ismét átvette dr. Szigethy Lehel helyettes igazgatótól a tanintézet ügyeinek vezetését. Felkéri ennélfogva mindazokat, akik a kecskeméti jogakadémiát illetőleg bármilyen felvilágosítást óhajtanak nyerni, hogy ez iránt hozzáfordulul sziveskedjenek. A jogakadémián a beiratások szeptember hó 1—8-ig tartanak; szeptember 8—15-ig folyamodás útján a tanári kar, október 15-ig nyomos okból a jogakadémia igazgatótanácsa adhat az utolagos felvételle engedélyt. Beiktatási díj 20 korona, amelyből 12 korona az orsz. tanári nyugdíj-alap, 8 korona a jogakadémiai könyvtáralap javára esik. Felvételi tandíj 30 korona. Az alapvizsgálatok szeptember 1—15-ig tartanak. Alapvizsgálati díj 24 korona. A tanintézettel kapcsolatos tájékoztatást a joghallgatók havonként 14 koronáért kaphatnak ellátást.

Érdekes adatok. Az országos statisztikai hivatal július havi közleményéből vesszük ki a következő vármegyénknek érdeklő adatokat. A városi törvényhatóságok közül a születési számarányok tekintetében Szabadka áll az első helyen, az utolsón pedig Zombor; a legkevesebb haláleset Baján történt.

Fémnyagok eladása. A m. kir. államvasutak igazgatósága a szerdáiban 1900. év második felében összegyűlt és nélkülözhetővé váló különböző ócska fémnyagokat értékesíteni óhajtván, azok eladása céljából nyilvános pályázatot hirdet. A pályázni kívánók forduljanak a nevezett igazgatóság anyag- és feltár-

beszerzési szakosztályához (Budapest VI. k. Andrassy-ut 37. az. II. emelet), ahol kellő utbaigazítást nyerhetnek. Az ajánlatokat 1900. évi augusztus hó 28-ának déli 12 órájáig kell benyújtani. Bántpénz az ajánlott összeg 5 százaléka.

M. Á. V. A magyar királyi államvasutak szegedi üzletvezetősége Herkules-fűrdő állomáson levő vendéglő bérletére 1900. évi október hó 1-től 1903. évi szeptember hó 30-ig terjedő három évre pályázatot hirdet. Bántpénz 200 korona. A szabályszerűen kiállított s kellőleg bélyegzett ajánlatok 1900. évi augusztus hó 29-ének déli 12 órájáig fogadja el a nevezett üzletvezetőség s ugyanott nyerhetnek a pályázni kívánók a bérletre vonatkozólag bővebb felvilágosítást s megtekinthetik a bérleti feltételeket.

1848—49-i emlékgyűjtemény és Kossuth-múzeum. Vettük a következő felhívást: Hazánk jobbjai! Az 1848—49-i hős honvédeink, vértanúink és Kossuth Atyánk emléktárgyainak muzeuma a nemzeti kegyeletnek temploma és legjobb iskolája a szent haza szeretetnek. Háromezernél több emléktárgy: olajfestésű csatakép és arckép, több ezerre menő nyomtatott képek és proklamációk, az ellenségét elvert zászlók, honvédruhák, Kossuthnak csaknem összes torinói butorai, a világ minden részéből összegyűjtött ezernél többféle Kossuth képek, kéziratok stb. képezik az 1848—49-i emlékek gazdag muzeumát. Jelenben az ország összes hatóságai közül nincsen más támogatónk, mint a m. kir. pénzügyminisztérium, ki hazafias rendeletével okmány-bélyeg mentességet adott és a m. k. kereskedelmi minisztérium, a ki hírlapbélyeg használatot engedélyezett muzeumunknak. A magyar vitézség és vértanúság valódi templomának az 1848—49-i muzeumunknak igazi főntartói a mi könyv-, hangjegy- és képkönyvtárainknak hazafias vevői. Rózsavölgyi és Tarsa legrégibb és legtekintélyesebb műkiadók, a magyar köznevelődésnek valódi zászlóvivői értesítvén muzeumunk helyzetéről, a „Blaha Lujza élete” című száznál több gyönyörű képet tartalmazó diszkötésű művet muzeumunk rendelkezésére bocsájtották. Fogadják érte e sorokban ismételt hazafias köszönetünket. Ezt a fényes kiállítású 100 képet tartalmazó Blahané Albumot óhajjuk — postai portó és csomagolással együtt három kor. és busz fillerért (mely összeg a megtekintés után fizetendő) — megküldeni ama hazafias támogatóinknak, a kik ezt a diszes szép albumot birni akarják. Nincs Magyarországon művelt ember, a kit Blahanének, a nemzet csalóagányának dícsőséggel teljes pályafutása ne érdekelné. Társaséletünk előkelőségei tele vannak rajongással bajos alakja és fényes sikerei iránt, a melyeket írásban és képen örökített meg ez a könyv. A műnek ára oly csekély, hogy azt a legszerényebb viszonyok közt is polgár is megszerezheti. A több mint 10 ivre terjedő, száz gyönyörű képpel diszitett, ajándéknak is legalkalmasabb könyvet muzeumunk hazafias támogatói csak 3 korona és 20 filléért kaphják, bolti ára 4 korona. Egyelőre csak annyit kérünk, hogy ha a főt leirt beces albumot birni s ezzel muzeumunkat támogatni nem méltóztatna, úgy legyen szives ezt velünk egy levelező lapon tudatni, vagy ha ez is terhére lenne, ideje ez sem engedjen meg, akkor kegyeskedjék körlevelünkre annyit írni, hogy nem kell vagy tessék azt visszaadni a kezbesítőnek hozzánk juttatás végett, nehogy e kedves Albumnak hiába való megküldése által tetemes postai költséget és kárt okozunk a mi hazafias 1848—49-i muzeumunknak. Azt hisszük, sőt azt már el is várjuk, hogy ilyen csekély kérésnek a teljesítését nem tagadja meg senki sem. Kossuth Atyánk nővere Ruttkayné Kossuth Lujza, több ezer körleveléhez csatolt névjegyének a legmelegebben ajánlotta hazánk jobbainak az 1848—49-i muzeumunk kiadványainak támogatását, mire többen a műre vonatkozó levelekkel fordultak hazánk nagy asszonyához, a ki fájdalom, gyöngékedik. Ennek folytán tisztelettel kérünk mindenkit, hogy ne Ruttkayné arnóhoz, hanem egyenesen muzeumunkhoz forduljanak mindennemű bennünk érdeklő levelekkel. Minden igazi jó magyarnak, — ha módjában áll — szent kötelessége támogatni az 1848—49-i muzeumot. Az 1848—49-i dicső napoknak most mult 50 éves jubileuma alkalmából ma nincsen nagyobb szerű emléke, mint az 1848—49-i és Kossuth muzeum, a melynek hazafias főntartóihoz, kiadványaink vevőibe fordulunk, tudatván, hogy a hősök és vértanúk e Pantheonának létezése megszűnne, ha országunk jobbjai nem támogatnák azt. Hazafias tisztelettel az 1848—49-i és Kossuth-múzeum Budapest, IV., Gránátos-utca 14. Gr. Kreith Béla, az ereklye-múzeum alapítója. Krivácsy József, 1848—49-i honvéd ezredes, Komárom várának v. tüzérpáncsnoka.

Tanulók felvétele a zombori felső kereskedelmi iskolába. A tanulók beírása szabályszerűen csak szeptember hó 1., 3. és 4-én történik; tekintettel azonban arra, hogy az alsó és középső osztályba csak 40—40, a felsőbe pedig legfeljebb csak 39 tanuló vehető fel, az igazgatóság, a beírásai, könyvtári és értesítői díjaknak, összesen 7 koronának lefizetése mellett a tanulók felvételét már az iskolai nagy szűntében is biztosíthatja. A felső kereskedelmi iskola három osztályból áll; az alsó (I.) osztályba oly tanulók vétetnek fel, akik a gimnázium, real-, vagy polgári iskola négy osztályát sikerrel végezték el. A felső (III.) osztály tanulói a tanév végén a vallás- és közoktatási és a kereskedelmi miniszterek biztosi jelenlétében értekezési vizsgálatot tesznek. A helybeli tanulók évi tandíja 40 korona, a vidékieké 60 korona, amely előleges felvételi részletekben is lefizethető; ezenkívül fizetendő: beiratási díj fejében 4 korona, a német-francia nyelvi társalgási órákért, a tornázás és vivás tanításáért félvenként összesen 6 korona, az ifjusági könyvtárra 2 korona és az értesítőre 1 korona. Szegény sorsu, jeles tanulók teljes tandíjmentességben részesülnek és tankönyvekkel is ingyen láttnak el. Minden egyébre nézve az igazgatóság irasbeli, vagy szóbeli megkeresésre készséggel ad felvilágosítást és szivesen ajánl vidéki szülőknék tisztességes családokat, amelyek tanulókat havi 32—60 koronáért teljes ellátásra elfogadnak. Zombor, 1900. évi július hó. — Az igazgatóság.

Több jó házból való tanuló teljes ellátásra felvétetik Proll Gyula pénzügyi titkárnál.

Felelős szerkesztő:
Dr. BALOGH ERNŐ,
köz- és váltó-üggyvéd.
Laptulajdonos és kiadó:
BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Gőz- és kádfürdő bérbeadás.

A bajai izr. hitközség a tulajdonát képező, Baja város élénk forgalmu helyén fennálló

gőz- és kád- és zuhanyfürdőjét

fürdőbérli lakással és kerttel együtt, 6, esetleg 9 évre bérbe adja.

A bérlet kezdete 1901. évi május hó 1-eje.

Pályázni szándékozók tartoznak 500 koronát akár készpénzben, akár óvadékképes érték-papírban a hitközségnek letenni.

Írásbeli pályázatok folyó évi október hó 20-ik napjáig a hitközség jegyzői hivatalában nyújtandók be. Az esetleges szóbeli tárgyalás a hitközségi előjáróság által október hó 21-én délután 4 órakor fog megtartatni. A részletes feltételek a jegyzői hivatalban tudhatók meg és kívánatra írásbeli felvilágosítás is adható.

Baján, 1900. évi augusztus hó 14-én.

3-1 A bajai izr. hitközség előjárósága.

Egyedül elismert kellemes ízű természetes hasznosító szer a

Ferencz József keserűviz, a keserűvizek királya.

Orvostekintélyek bizonyítványai szerint a világhírnek örvendő

FERENCZ JÓZSEF keserűviz

a keserűvizek tulajdonképeni képviselőjének tekintendő mert páratlan egyenletes, gyors és tartós hatása.

A milleniumi nagy éremmel egyedül tüntetett ki.

Kéretik csak **Ferencz József** keserűviz, nem pedig budai vagy egyéb elnevezést használni.

Kapható mindenütt.

10-7 (Az igazgatóság Budapesten.)

811. szám. kig. 1900.

Pályázati hirdetmény.

Az Uj-Palánka községénél üresedésben levő egy községi rendőri állásra ezennel pályázatot nyitunk.

A jelzett állás javadalmazása évi 504 kor. készpénzfizetés, mely 42 kor. havi utólagos részletekben lesz kiszolgáltatva.

Az állás elnyerése iránti kellően felszerelt pályázati folyamodványok alulírt előjárásnál legkésőbb folyó évi augusztus hó 25-éig nyújtandók be.

Uj-Palánka, 1900. évi augusztus hó 10-én.

Büchler Róbert, jegyző.

Wagner Vilmos, bíró.

Eladás.

A környéken is jó hírnévnek örvendő, Uj-Verbászon, a község háza szomszédságában s a piac-tér előtt levő

„Koroná”-hoz címzett szálloda és nagyvendéglő

halálest folytán eladó esetleg bérbe is adható. Venni szándékozók a tulajdonosnál, esetleg az ó-verbászi községi jegyzőnél készpénzzel nyerneket értesítést.

2729. szám.

kig. 1900.

Árverési hirdetmény.

Alulírott Csonopla község előjárósága részéről — a csonopla községi képviselőtestületnek 1900. évi augusztus hó 15-én tartott közgyűlésében hozott határozata folytán — ezennel közhírré tétetik, hogy a község tulajdonát képező s tenyésztésre alkalmatlanná vált 2 darab bika folyó hó 23-án délelőtt 9 órakor a község-házán szóbeli nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett el fog adatni.

Csonoplán, 1900. évi augusztus hó 15-én.

Deák Andor, jegyző.

Pálfy Antal, bíró.

Kiadó lakház.

Zomborban, belváros, Kigyó-utca 220. szám alatt levő lakház folyó évi november hó 1-től kiadó. Bővebb értesítést ad **Dalmay Béla** kincstári ügyész Zomborban.

3-3

Hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye gazdasági egyesülete által rendezett lötenyésztési jutalomdíjosztások alkalmával több ízben I. osztályú díszoklevéllel kitüntetett anyakancaktól származó csikók alulírott tulajdonos által szabad kézbe

e l a d ó k .

És pedig:

1. „Trilby” nevű, 1898. évi április ellésű, kissé csillagos, sötét pejt, 162 cm. magas kanca;
2. „Sztlán” nevű, 1898. évi április ellésű, pejt, első jobb és hátsó bal lábán kese, 159 cm. magas mén;
3. „Aga” nevű, 1898. évi április ellésű, pejt, hátsó bal lábán kese, 164 cm. magas mén;
4. „Sida” nevű, 1899. évi április ellésű, pejt, kissé csillagos, hátsó jobb lába kese, 148 cm. magas kanca;
5. „Mirko” nevű, 1899. évi április ellésű, sötét pejt, kissé csillagos, hátsó jobb lába kese, 147 cm. magas mén;
6. „Yack” nevű, 1899. évi április ellésű, pejt, jegytelen, 145 cm. magas mén;
7. „Villám” nevű, 1899. évi április ellésű, pejt, jegytelen, 151 cm. magas, mén csikó.

3-1

Zsupanszky Lyubó, ó-szivaci lakos.

4943. sz. kig. 1900.

Pályázat.

B.-Bresztovác, B.-Doroszló és Ó-Sztpár nagyközségekből csoportosított és B.-Bresztovác székhellyel megállapított 1200 koronai készpénzfizetés, hivatalos utazások alkalmával az egyes községek által természetben kiszolgáltatandó fuvar, továbbá az állatok gyógykezelésénél az 1888. évi VII. t. c. 103. §. szerint egyezségeleg, avagy szerződésileg biztosított díjazással egybekötött kőrállatorvosi állásra ezennel pályázatot nyitok, s felhívom a pályázókat, hogy kellően felszerelt kérvényüket **folyó év szeptember hó 10-ig** hozzám nyújtsák be.

Apatin, 1900. évi augusztus hó 10-én.

Deák, főszolgabíró.

14816. sz.

1900.

Építési árlejtési hirdetmény.

Árlejtés fog tartatni:

I. Az aradi m. kir. jószágigazgatóságnál 1900. évi augusztus hó 21-én délelőtt 9 órakor: 1. A esanád-palotai róm. kath. plébánia és istállóépület javítása iránt 527 korona 61 fillér kikialtási árral és a község által készpénzben viselendő 60 korona 23 fillér értékű kézi- és ígásnapszámokkal. 2. A glogovai róm. kath. templom és plébánialak javítása iránt 1942 korona 19 fillér kikialtási árral és a község által természetben kiszolgáltatandó 86 kor. 91 fill. kézi- és ígásnapszámokkal.

II. A temes-szent-andrási m. kir. kincstári ispánságnál 1900. évi augusztus hó 22-én délelőtt 9 órakor: 1. A knezi róm. kath. templom javítása iránt 2707 kor. 20 fill. kikialtási árral és a község által természetben viselendő kézi- és ígásnapszámokkal. 2. Német-párdányi róm. kath. lelkészlak javítása iránt 780 kor. 71 fill. kikialtási árral és a község által természetben vagy esetleg készpénz egyenértékben viselendő kézi- és ígásnapszámokkal. 3. Uj-bessenyői róm. kath. lelkészlak javítása iránt 466 kor. 13 fill. kikialtási árral és a község által természetben viselendő kézi- és ígásnapszámokkal. 4. Orabáci róm. kath. templom javítása végett 1548 kor. 32 fill. kikialtási árral és a község által természetben vagy esetleg készpénz egyenértékben viselendő kézi- és ígásnapszámokkal.

III. A nagy-becsereki m. kir. kincstári ispánságnál 1900. évi augusztus hó 24-én délelőtt 9 órakor: 1. A nagy-kikindai róm. kath. templom és lelkészlak javítására 1435 kor. 43 fill. kikialtási árral és a község által természetben viselendő kézi- és ígásnapszámokkal, esetleg az azokért a költségvetés szerint megállapított 118 kor. 58 fill. készpénz egyenérték fizetése mellett.

IV. A kulai m. kir. kincstári ispánságnál 1900. évi augusztus hó 25-én délelőtt 9 órakor: 1. Okeri róm. kath. templom és lelkészlak javítására 329 kor. 58 fill. kikialtási árral és a község által viselendő kézi- és ígásnapszámokért a költségvetés szerint megállapított 27 kor. 79 fill. készpénz egyenérték fizetése mellett. 2. A filipovai róm. kath. templom s lelkészlak javítására 14091 kor. 69 fill. kikialtási árral s a község által viselendő kézi- és ígásnapszámokért költségvetésileg megállapított 1167 kor. 21 fill. készpénz egyenértékkel. 3. A kucurai r. k. templom s lelkészlak javítására 2185 kor. 77 fill. kikialtási árral és a község által természetben kiszolgáltatandó kézi- és ígásnapszámokkal. 4. A gajdobrai róm. kath. templom s lelkészlak javítása végett 8772 kor. 35 fill. kikialtási árral és a község által természetben kiszolgáltatandó kézi- és ígásnapszámokkal. 5. A rác-militári róm. kath. lelkészlak javítása iránt 1558 kor. 17 fill. kikialtási árral és a község által természetben viselendő kézi- és ígásnapszámokkal. 6. A dautovai róm. kath. templom javítása végett 960 kor. 67 fill. kikialtási árral és a község által természetben viselendő kézi- és ígásnapszámokkal. 7. Prigi.-szent-iváni róm. kath. templom javítása iránt 188 kor. 77 fill. kikialtási árral és a község által természetben viselendő kézi- és ígásnapszámokkal.

V. A paucsovai m. kir. kincstári ispánságnál 1900. évi augusztus hó 27-én délelőtt 9 órakor: 1. A sándorházi lelkészlak javítása iránt 1470 kor. 89 fill. kikialtási árral.

VI. A temes-szent-andrási m. kir. kincstári ispánságnál 1900. évi augusztus hó 29-én délelőtt 9 órakor: 1. A temes-rékasi kincstári ispáni lak helyreállítása végett 865 korona 29 fill. kikialtási ár mellett.

Az árlejtési feltételek és költségvetési okmányok fent elsorolt hivatalok helyiségeiben a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Aradon, 1900. évi augusztus hó 7-én.

Magyar királyi jószágigazgatóság.

(Utánnomat nem díjaztatik.)

2-1

HIRDETMÉNY.

Néhai Popovics Száva hagyatékához tartozó és Goszpodince községében fekvő 36 hold szántó, 12 hold heréskert, 5¹²⁶⁰ hold Sztatina-föld, 36 hold kaszálóföld, s Mosorin községben fekvő 50 hold szántóföld — a törvényes örökösök által örök áron szabad kézbe fog eladatni; a venni szándékozók személyesen vagy írásban Goszpodincén folyó évi szeptember hó 1-én délelőtt 10 órakor az örökösöknél jelentkezhetnek.

Goszpodincén, 1900. évi augusztus hó 2-án.

3-1 Néhai Popovics Száva örökösei.

5. jk. szám.

R. A. B. 1900.

Pályázati hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósága által kezelt ifjabb báró Rudics József-féle ösztöndíj-alapból az 1900/1901. tanévtől kezdődőleg egy ösztöndíj fog *fu-tanulónak* az erre illetékes bizottság által a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter ur jóváhagyásának fentartása mellett adományoztatni.

Az ösztöndíj-összege az alapítványi-tőke 20000 (huszezer) koronás részleteinek mindenkor egyéni kamatában, illetőleg egyéni szelvényeinek értékében van az alapító-level 3. pontja szerint megállapítva, mely azonban 800 (nyolcszáz) koronát (400 azaz négyszáz forintot) meg nem haladhat.

Az ösztöndíj az ösztöndíjasnak az iskolai évben utólagosan félévkenként fog a vármegyei házipénztárból kifizetetténi.

Az alapító-level rendelkezéseikhez képest: „7. Az ösztöndíjak Bács-Bodrogh megyei születésű vagy illetőségű, vagy a vármegye joghatóságában álló szülőktől származó kifogástalan erkölcsű, példás magaviseletű és jó, illetve kitünő előmenetelt tanúsító olyan tanulóknak vallás és nemzetiségre való tekintet nélkül adományozhatók, a kik valamely fő- vagy algymnásiumi, fő- vagy alreáltanodában, felsőbb vagy alsófoku kereskedelmi iskolában, polgári iskolában, közép ipariskolában, elemi iskolai tanítói képző-intézetben, felső nép- és polgári iskolai tanító képző-intézetben (paedagogium), tudományos egyetemen, műegyetemen, jogakadémián, országos mintarajztanodában, vagy bármely más magasabb, illetőleg az előbb felsorolt iskolákkal egyenlő fokú, de minden esetben csakis a magyar állam területén levő tanintézetben folytatják tanulmányaikat. Az ösztöndíjasok külföldi tanintézetekben tanulmányaikat csak a bizottság, a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter által jóváhagyott határozata alapján folytathatják.

8. Az ösztöndíjak adományozásánál báró Rudics József oldalági rokonaitól leszármazó példás magaviseletű és jól tanuló ifjaknak vagy leányoknak, másodsorban Almás és Kunbaja község lakói példás magaviseletű és kitünően tanuló gyermekeinek, a többi pályázókkal szemben mindenkor elsőbbség adandó.

Felhivatnak ennek alapján az ösztöndíjban részesülni kívánók, hogy a) a születésükre vonatkozó anyakönyvi kivonattal, b) az illetőségüket és erkölcsi viselkedésüket tanúsító helyhatósági bizonylattal, c) az illető tanintézet tényleges látogatását és előmenetelüket igazoló iskolai bizonyítvánnyal felszerelt kérvényüket, melyhez a szülők vagyoni viszonyaira vonatkozó helyhatósági bizonyítvány, továbbá a báró Rudics József oldalági rokonaitól leszármazó folyamodók részéről az ezen leszármazást igazoló okmányok és a bács-almási és kunbajai folyamodók részéről a szülőknek ezen községekben való (állandó) lakását igazoló helyhatósági bizonyítvány is csatolandók lesznek, *bezárólag 1900. évi szeptember hó 15-ig Bács-Bodrogh vármegye és Zombor sz. kir. város főispánjához* annál is inkább nyújtsák be, mert az alapító-level 12. pontjához képest, a kellően fel nem szerelt, vagy a fentebb meghatározott pályázati határidőn túl benyújtott kérvények figyelembe nem vétetnek.

Kelt Zomborban, a báró Rudics József-féle ösztöndíj-alapítványi bizottság 1900. évi augusztus hó 4-én tartott üléséből.

Báró Vojnits István s. k.,

3-3

főispán, mint bizottsági elnök.

623. szám.

1900.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a tapolcai tekintetes kir. járásbíró 1899. évi Sp. VI. 42/3. számú végzése következtében Halász Dávid zombori ügyvéd által képviselt Berger S. fiaai tapolcai cég javára Karly Ferenc zombori lakos ellen 427 korona 88 fillér és járuléka erejéig 1899. évi szeptember hó 2-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 834 korona 40 fillérre beesült következő ingóságok u. m.: bor és butorneműek nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori tek. kir. járásbíró 1900. évi V. 804/4. számú végzése folytán 427 kor. 88 fillér tőkekövetelés, ennek 1899. július 1. napjától járó 5% kamatai, és eddig összesen 101 kor. 90 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Zomborban alperes lakásán (bezdáni-ut) leendő eszközlésére 1900. évi augusztus hó 24-ik napjának délutáni 2 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Zomborban, 1900. évi augusztus hó 11-én.

Cservenka Lajos, kir. bir. végrehajtó.

Pályázat.

Csonoplán (Bács-Bodrogh megye) egy német-magyar tannyelvű róm. kath. népiszkolai tanítói állásra **follyó évi augusztus hó 26-ig** pályázat hirdetik. Javalmazása: 800 korona és 100 korona lakbér fejében. Ismétlő iskola tanításáért 24 korona a községi pénztárból. Folyamodványok a csonoplai r. kath. iskolaszékre címezve főt. Mészner István apát, esperes plébános urhoz Bezdánba (Bács m.) küldendők.

Csonopla, 1900. évi augusztus hó 10-én.
Kuts Endre, Deák Andor,
 egyházi elnök. 2-2 világi elnök.

Sirkőraktár.

Az igen tisztelt gyászoló közönség szíves figyelmébe ajánlom 42 év óta fenálló nagy kiterjedésű

kőfaragó- és sirkő-raktáromat,

melyben mindennemű kőanyagból készült sirkőveket tartok raktáron **12 koronától 1000 koronáig**, nagyobb megrendeléseket: **mintakő, rajz és méret** szerint **jótállás** mellett

jutányos áron

pontos kiszolgálás mellett eszközök.

10-9 Tisztelettel

Harpf László,

kőfaragó-mester.

Bács-Bodrogh vármegye alispánjától.

34998. szám.

alisp. 1900.

Arlejtési hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye alispánja részéről ezennel közhírré tétetik, hogy az alább megnevezett szükségletek és munkák biztosítása céljából **follyó évi augusztus hó 28-ik napján (kedd) reggeli 9 órakor** a vármegye székházának kistermében zárt ajánlatokkal egybekötött szóbeli versenytárgyalás fog tartatni, a melyre a vállalkozni kívánók ezennel meghívattak.

A biztosítandó szükségletek és munkák a következők és pedig:
 1. A zombor-bezdáni törvényhatósági kongotégla-utnak fenartásához szükséges évi 100,000-150,000 kongotégla 1901. évtől kezdve. Tudnivalók:
 Az évenként szállítandó mennyiség minden év április hó 1-ig a vállalkozóval közölteni fog.

Azon esetben, ha a vállalati évek bármelyikében az ut javításának szüksége nem forogna fenn, vagy az előző évből fennmaradt készlet a tényleges szükségletet fedezi és így megrendelés nem történik, ebből vállalkozó kárterítési igényt nem támaszthat. Továbbá, a mennyiben a hozzávetőleg megállapított mennyiségen felül még nagyobb mennyiség szükségletetnek, vállalkozó azt is a vállalati egységért szállítani köteles.

A szállítandó téglák mérete: 20/10/5 centiméter.
 Ajánlat 1-3, esetleg 6 évre teendő; az egységár 1000 drb után teendő ki az ajánlatban.

A letendő biztosíték 600 korona.
 A kongotégla az utra kiszállítandó, a megjelölendő helyekre le és összerakandó és a kitűzendő határidőben átadandó.

2. A rács-militics-gombosi th. közút 8-9 km-éter szakaszán újból építendő beton eső áteresz és korlátok.
 Előirányzott költség 990 korona 50 fillér.
 Letendő bántépénz 100 korona.

Elkészítési határidő a munkaátadás napjától számított 6 hét.

3. A zombor-jankováci th. közút 22-23 km. szakaszán Sztanis községben építendő áteresz és 4 drb kerékvető.
 Előirányzott költség 344 korona 58 fillér.
 Letendő biztosíték 35 korona.

Elkészítési határidő a munkaátadás napjától számított 6 hét.

4. A zombor-ó-becsei törvényhatósági közúton a kulai Perencesatornán átvezető hid két oldali korlát és a gajdobrai vasúti feljáró közelében korlát.

Előirányzott összeg 1891 korona 75 fillér.
 Letendő bántépénz 190 korona.
 Elkészítési határidő 20 nap.

Ezen felsorolt munkákra vonatkozó írásbeli ajánlatok, melyekben az illető versenyző, vagyis vállalkozni kívánónak a neve, polgári állása, rendes tartózkodási helye, — továbbá az ajánlatok egységi és összes vállalati árak és pedig az utóbbiak, — úgy számokkal, mint betűkkel is kiírandók és a melyekben a fentebb meghatározott mennyiségű biztosíték készpénzben, vagy a budapesti tőzsdén jegyzett és névértékig terjedő árkelet szerint számított elfogadható értékpapirokban okvetlenül esatolandó és **follyó évi augusztus hó 26-ik napján délutáni 5 órájáig** a vármegye alispánjára címezve nyújtandók be.

Versenyzők ajánlatukhoz a tglafajlából megfelelő és peséttel ellátott mintaköveket tartoznak bemutatni és amennyiben ezt elmulasztják, úgy ajánlatuk figyelembe nem fog vétetni.

Az ajánlatok úgy adandók be, hogy mindegyiknek borítékára a szükségesség, vagyis az ajánlattevő neve és lakhelye, továbbá amire az ajánlat tétetik és végre a bent levő bántépénz összege világosan feljegyzendő, megjegyeztetvén, hogy a kitett határidőn túl berkező, vagy az előírt kelleketek bármely tekintetben nélkülöző ajánlatok, valamint az utóajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Azok, kik a felsorolt vállalatra a nyilvános szóbeli versenytárgyalás utján kívánják pályázni, kötelesek az illető vállalatra névve fentebb kikötött biztosítékot a szóbeli árlejtést megelőzőleg lefizetni, különben az árlejtésben részt nem vehetnek.

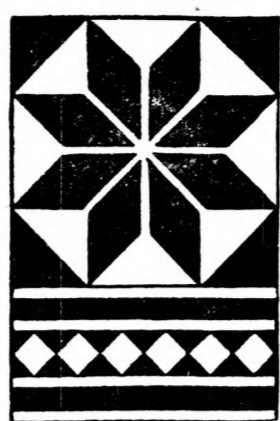
A szóbeli árlejtés megkezdése előtt az abban résztvenni szándékozók tartoznak kijelenteni, hogy az illető vállalatra vonatkozó részletes árlejtési feltételeket és egyéb kapcsolatos előirányzati okmányokat tökéletesen ismerik, míg az írásbelileg pályázók ezen kijelentést ajánlatukban kötelesek megtenni.

Végül megjegyeztetik, hogy a vonatkozó részletes árlejtési feltételek és egyéb kapcsolatos műszaki okmányok az államépítészeti hivatal hivatalos helyiségében a rendes hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Zomborban, 1900. évi augusztus hó 6-án

Karacson Gyula,
 alispán.

2-1

Ifj. HEINDLHOFER RÓBERTI

márvány-, mozaik- és cementárúk gyári raktára
ZOMBORBAN.

Elvállalok: beton csatornázást, nedves falak száraztátételét, gránit terraszot, földalatti csatornák készítését stb.

Előállítok: székőkutakat, fürdőskádakat víztartók és pisecirokat portlandi cementből.

Raktár mindennemű mű-cementlapok, mozaik- és gránitlapokból, konyhák, folyosók és templom burkolatok részére.

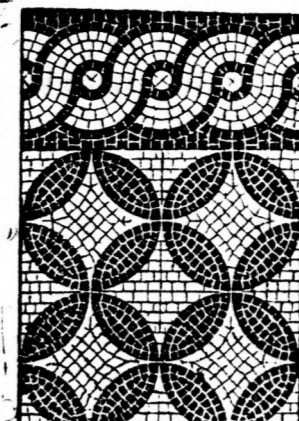
Kerámit és mettlachi-lapok, kőagyag csövek.

kátrány, elszigetelőanyag, kátránylemezek, portlandi cement és hidraeilikus méz nagyban és kicsinyben.

Csavrak Mihály urat a munkák felvételével és az üzlet vezetésével bízom meg.

Költségvetések és árjegyzékek ingyen küldetnek meg.

*-6

EGYÉVES ÖNKÉNTESÉKNEK

egyenruhát teljes felszereléssel, továbbá mindennemű egyén- és polgári ruhát jutányosan készít illetve szállít, valamint javításokat olcsón és pontosan eszközöl

Knippl János,

polgári és egyenruha szabó

4-3 Zombor, bajai-utca a nagy szerbtemplom mellett.

Arverési hirdetmény.

Mely szerint Kolluth község előjárósága részéről közhírré tétetik, miként a község tulajdonát képező 1500 kat. hold ingatlanon, valamint külön az urbéres földeken gyakorolt vadászati jog az 1900. évi október 1-től 6 évre vagyis 1906. évi szeptember 30-ig terjedő időre 50-50 korona kikialtási ár mellett **f. hó 19-én délután 3 órakor** az itteni községházánál a leg-többet ígérőnek haszonbába fog adatni.

A feltételek a község jegyzői irodában megtekinthetők.

Kolluthon, 1900. augusztus hó 1-én.

Gáspár Vendel,
 jegyző.

Urbán Lőrinc,
 3-3 biró.

BITTERMANN NÁNDOR és FIA

KÖNYV- és KÖNYVOMDAI INTÉZETE

ZOMBORBAN

A VÁRMEGYE PALOTÁJÁBAN.

Községi nyomtatványokból nagy raktár.

Papir- és írószerek a bevásárlási áron.

Könyvkötőmunkák elfogadtatnak és a

kiállítási áron szállítatnak.

Községeknek három havi hitel.

A „BÁCSKA” kiadóhivatala.

Telefon szám: 18.

Telefon szám: 18.

Van szerencsém a nagyérdemű gazdaközönség nagybecsű tudomására hozni, miszerint az immár világhírűvé vált **Melichar-féle**

„UNICUM DRILL” sorvetőgépek

eladásának kizárólagossága Bács Bodrogh megye területére a folyó évben ismét cégemre ruházattal és azon leszek, hogy a t. c. gazdaközönség igényeit minden tekintetben kielégítek. Ezen vetőgépekből egy a **bajai**, mint **bács-kutai**, **c-becsei** és **titeli** raktáiraom állandóan nagy raktárt tartok, miért is kérem becses rendeléseikkel ezen raktáiraom bármelyikéhez fordulni.

Eladásra ajánlok továbbá mint alkalmi vetelt 2 drb 17. számú karikás, 1 drb 22, 1 drb 21. és 1 drb 21/a jegyű hengerezőket, egy 35 HP Nicholsolu fekvő gőzszépet, Cornvall kazánal, egy 2 járatu malmot.

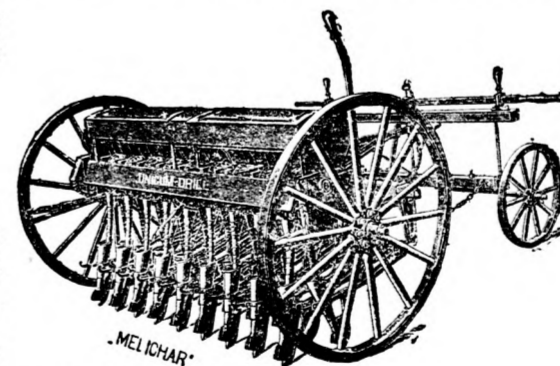
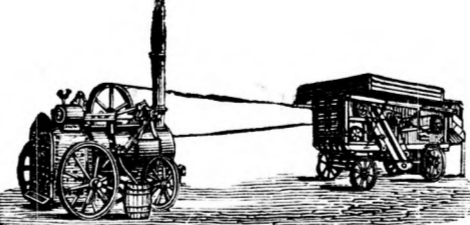
Veszek és becserélek használt gőzcséplőkészleteket és malomberendezéseket is.

Teljes tisztelettel

SZÜCS ÖDÖN

mezőgazdasági gépgyára Baján.

*-10

„Stearoptinum”

bármily sebeknél: vágás, zuzódás, égés, fagyás, mindentéle kelevény, a női emlők gyuladása és gyűlése, a titkos betegségek, kiütések stb.

Egy adag ára használati utasítással együtt 2 korona.

A hatásáért kezességet vállal, ami, ha elmaradna, — a pénz visszaszolgáltatja a „Stearoptinum” laboratoriuma.

A pénz beküldésével vagy utánvétellel megrendelhető a „Stearoptinum” laboratoriumában:

BUDAPEST, VII. kerület, Mexikói-ut 88. sz. II. 25.

20-8